

Aan de leden van
de kring Den Haag NCW WEST

Scheveningseweg 68
2517 KX Den Haag
Telefoon 070-3500351
Fax 070-3521386
Credit Lyonnais Bank
Nederland nv
rek.nr 64.23.03.746
Postbank nv
rek.nr 421810

Den Haag, 12 april 1994

Geachte leden,

Hierbij nodig ik u met eventuele introduc e(s), namens het bestuur van de kring Den Haag, van harte uit voor een lunchbijeenkomst waarbij als wij als spreker

DR. E.M.H. HIRSCH BALLIN
(Minister van Justitie, alsmede
derde op de kandidatenlijst van het CDA voor de Tweede Kamer)

bereid hebben gevonden een inleiding te houden over het onderwerp

'Werkgelegenheid en criminaliteit(sbestrijding)'

Deze lunchbijeenkomst wordt gehouden op **dinsdag 26 april a.s.** en zal plaatsvinden in de bijzondere locatie van de

***Penitentiaire Inrichting Scheveningen,
Van Alkemadeaan 1256
te Den Haag***

* bezoekers melden bij Uni: 1 + 2, ongeveer halverwege de lange muur aan de Van Alkemadeaan.

Aansluitend aan de lunch is er een mogelijkheid tot een rondleiding door het complex.

De onderwerpen werkgelegenheid en criminaliteit spelen een belangrijke rol in deze verkiezingsperiode. De regio Haaglanden staat niet bepaald bekend om haar industriële dynamiek. Dit gegeven, gevoegd bij het vertrekoverschot van bedrijvigheid uit de regio, geeft een dramatisch economisch beeld. Die dramatiek speelt des te meer omdat die gepaard gaat met sterk oplopende werkloosheidscijfers. Verslechtering van het stedelijk sociaal klimaat (wonen, veiligheid etc.) hangt daar weer mede mee samen.

Samen met een aantal leden van de kring werkt het bestuur van de NCW WEST kring Den Haag momenteel aan een project om de kansen op werk voor ex-gedetineerden die kiezen voor een nieuw bestaan te vergroten. Tijdens de bijeenkomst zal een aftrap gegeven worden van de **samenwerking** die hiertoe is aangegaan tussen de Stichting Exodus (begeleiding van ex-gedetineerden) en de kring Den Haag van NCW WEST.

Het programma ziet er als volgt uit:

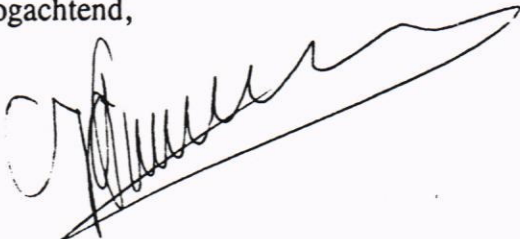
- 11.30 uur ontvangst **
- 12.15 uur welkom door de directeur van de Penitentiaire inrichting
mr.drs. B.J.M. Leliefeld
- 12.20 uur mededelingen door kringvoorzitter I. van Woerden
- 12.25 uur lunch
- 12.45 uur inleiding minister dr. E.M.H. Hirsch Ballin
- 13.15 uur korte inleiding drs. J.D.W. Eerbeek, voorzitter bestuur St. Exodus, over de
samenwerking tussen zijn Stichting en NCW WEST
- 13.25 uur korte inleiding drs. J.J. Luyten, wethouder van de gemeente Den Haag over
'Maatschappelijk Herstel' Den Haag
- 13.30 uur discussie
- 13.50 uur presentatie van samenwerking en ondertekening van een samenwerkings-
overeenkomst tussen Exodus en NCW WEST kring Den Haag
- 14.00 uur afsluiting formele gedeelte; gelegenheid tot rondleiding complex
- 15.00 uur einde rondleiding (Hiervoor dient u zich apart op te geven op
bijgaande kaart).

Bent u in de gelegenheid om deze lunchbijeenkomst bij te wonen, dan kunt u dit kenbaar maken door gebruikmaking van het bij de convocatie gevoegde antwoordkaartje of telefonisch. Vraagt u dan naar Elslien Peters (tel. 070.35 00 351).

U wordt **dringend** verzocht eventuele verhindering na eerdere opgave door te geven. Dit in verband met organisatie (veiligheidsmaatregelen etc.) rond deze bijeenkomst. U kunt dit melden tot en met maandag 25 april - 12.00 uur.

In de hoop u allen te kunnen begroeten,

hoogachtend,

drs.C.J.C. Timmer
secretaris NCW WEST

**** NB:** U dient er rekening mee te houden dat alle bezoekers bij binnenkomst door een metaaldetector gaan. Bovendien is legitimatie (paspoort, rijbewijs) verplicht!

Excellente Herd Bullen /

Burgemeester Heeremans

Neth. Lucht

je celli aan de lijn

Allereerst wil ik graag namens de stichting Exodus onze dank uistpreken aan het bestuur van het NCW-West voor uw initiatief om een samenwerkingsverband met onze stichting aan te gaan in het project 'werken aan toekomst'.

Het gaat om het realiseren van arbeidsplaatsen voor mensen die met justitie in aanraking zijn gekomen.

De arbeidsmarktpositie van ex-gedetineerden is uitermate zwak. Daarin spelen vele factoren een rol. In ieder geval gaat het om de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt, maar ook om de toerusting van ex-gedetineerden om op die arbeidsmarkt te kunnen functioneren.

Het is een goede zaak dat hulpverlening en bedrijfsleven in dit project de handen ineens slaan en gericht samenwerken om de kansen te vergroten. Dat is niet alleen een individueel belang voor ex-gedetineerden, maar ook een maatschappelijk belang. Want in het bieden van concreet maatschappelijk perspectief wordt ook een bijdrage geleverd de criminaliteitsspiraal te doorbreken.

Graag maak ik van deze gelegenheid gebruik om iets te vertellen over de achtergrond en de opzet van het werk van Exodus.

Exodus is een kleine 15 jaar geleden ontstaan in de kring van vrijwilligers, aalmoezeniers en predikanten die werkzaam zijn in het justitiepastoraat in het gevangeniscomplex Scheveningen. Tijdens hun detentie hebben veel gedetineerden in huizen van bewaring en gevangenen contact met de geestelijke verzorging: Rooms Katholiek, Humanistisch, Protestant, en de laatste jaren ook Moslim en Hindoe. Het gaat om de binnenkant van het leven. De detentie roept een bewustzijn op van de levenssituatie. Vragen over geloof en de zin van het leven, gevoelens van twijfel, angst, schuld, relaties, vragen over het verleden en toekomst, kortom: de zin van het eigen bestaan.

In geloof en levensbeschouwing wordt gezocht naar aanknopingspunten, naar waarden en normen, naar verhalen, symbolen, ervaringen die draagkracht aan het leven kunnen geven. En die met het leven verweven kunnen raken. Het vitaler maken. Er een verdieping aan geven en die zo versterkend werken om de zorg om het eigen leven en het leven van anderen

aan te kunnen.

In de vele contacten met gedetineerden wordt duidelijk dat criminaliteit meestal niet op zichzelf bestaat.

Ik duid dit maar kort aan. Bij velen is er een complex aan problemen. Een groot deel is opgegroeid in kansarme situaties op emotioneel, sociaal en maatschappelijk gebied. Er zijn veel verslaafden. En je ziet dan dat mensen geblokkeerd kunnen worden door hun eigen levensgeschiedenis.

Hun leven is een vicieuze cirkel, waaruit men zich op eigen kracht niet kan bevrijden.

Tegen deze achtergrond zijn de projecten van Exodus opgezet. De centrale gedachte daarbij is dat de kerken als samenlevingsverbanden niet alleen een opdracht hebben tijdens de detentie, maar ook na de detentie om mensen die dat nodig hebben te steunen bij de opbouw van een nieuw bestaan.

In de afgelopen jaren zijn zo vier projecten tot ontwikkeling gekomen.

1. In de eerste plaats een Open Huis als eetcafe. Het Open Huis is een laagdrempelig ontmoetingscentrum waar mensen 5 dagen per week rondom de maaltijd terecht kunnen. Er zijn mogelijkheden voor gesprek, ontmoeting en ontspanning. Het wordt geheel gerund door vrijwilligers. Per dag zijn er zo'n 25 a 30 bezoekers. Dit zijn niet alleen ex-gedetineerden, maar ook anderen die behoefte hebben aan contact.

2. In de tweede plaats heeft Exodus een huis voor begeleid wonen, dat plaats biedt aan 10 bewoners. Als iemand nog in de gevangenis zit, kan hij zich hiervoor opgeven. Er vindt een grondige intake-procedure plaats, waarbij vooral gekeken wordt naar de problematiek en de motivatie om zich voor een het begeleidingsprogramma in te zetten.

Als een bewoner tot het programma wordt toegelaten, wordt een individueel begeleidingsprogramma opgesteld. Er wordt dan een samenhangende begeleiding geboden, bestaande uit vier facetten: wonen, werken, relaties leggen en zingeving. Begeleiding dus op het geheel van iemands levenssituatie.

Het programma is praktisch van aard en richt zich op zelfstandig maatschappelijk functioneren. Concreet gaat het om zaken als leren met geld omgaan, het huishouden doen, eten koken, de was doen, een goede verstandhouding met burens

opbouwen, het aanleren van sociale vaardigheden, het omgaan met relaties, het zoeken van goede vrienden, maar ook om diepere levensvragen: waarom ben ik er, voor wie doe ik het allemaal, wat is de zin van mijn leven? ///

Bij het begeleidingprogramma is een belangrijk onderdeel dat, als het kan, familiecontacten worden hersteld, en bij de begeleiding betrokken.

3. Het derde project is de fietsenmakerij. Dit is een werkervaringsproject dat met het huis voor begeleid wonen is verbonden. In deze fietsenmakerij werken de bewoners de eerste 2 maanden van hun verblijf in huis. ~~Qude fietsen worden opgeknapt en verkocht, en ook worden reparaties verricht.~~ Het is vooral bedoeld om te leren samenwerken en om structuur en dagritme op te bouwen, en daarmee een basis te leggen voor een opleiding of een arbeidsplaats.

4. Een vierde project waarmee we binnenkort van start ~~hopen te~~ gaan, is een dagtrainingscentrum. Hier kunnen in twee maanden ~~en~~ een weekprogramma een aantal vaardigheden worden aangeleerd. Ook weer op het gebied van wonen, werken en welzijn. Het dagtrainingscentrum is onderdeel van ~~een~~ het programma "aanpak Haagse harde kern" (jeugdigen die meer dan 5 keer per jaar met de politie in aanraking komen) dat uitvoering geeft aan het convenant tussen de Gemeente Den Haag en het Ministerie van Justitie.

Voor het begeleidingsprogramma van Exodus is essentieel dat iedere bewoner een individuele begeleider heeft die hem in alle onderdelen van het programma en in de contacten naar buiten begeleidt. Zo ontstaat er voor de bewoner overzichtelijkheid in het begeleidingstraject. En, dat is heel belangrijk, zo kan hij terugvallen op iemand met wie hij een vertrouwensband heeft. ///

Naast het individueel begeleidingsprogramma zijn er ook gemeenschappelijke activiteiten. Er is een bewonersoverleg over het reilen en zeilen in huis, er zijn thema-avonden, en drie keer per jaar meerdaagse activiteiten buiten Den Haag op het gebied van training, bezinning en ontspanning.

Twee belangrijke inzetten van de begeleiding wil ik nog noemen. In de eerste plaats is het programma gebaseerd op het bieden van een duidelijke structuur. Deze structuur is van

groot belang voor de bewoners om het begeleidingsprogramma tot een goed einde te brengen. Er zijn duidelijke en concrete begeleidingspunten. Er zijn duidelijke regels en afspraken waar men zich in en buiten het huis aan moet houden. Er is een absoluut verbod op het gebruik van alcohol, soft drugs en hard drugs. Twee keer per week wordt dit dmv. urinecontroles gecontroleerd.

Verder is er een z.g. gele kaarten systeem. Gele kaarten worden gegeven bij overtreding van de regels. Het kan dan gaan om agressiviteit, te laat op het werk komen, het niet nakomen van afspraken, gebruik van alcohol. Bij tien gele kaarten wordt de begeleiding beëindigd. De gele kaarten werken niet alleen sturend op ongewenst gedrag, maar hebben heel duidelijk ook een bevestigende kant. Bij positief gedrag kunnen ook gele kaarten weer worden ingeleverd.

Een tweede belangrijk punt is het werken met de bewoners aan maatschappelijke integratie. Familiecontacten noemde ik al. Verder wordt gezocht naar verenigingen op het gebied van sport en ontspanning, en ook wordt begeleiding gegeven in de richting van instanties als de sociale dienst en arbeidsbemiddeling, scholing, reclassering, verslavingszorg en gemeentelijke kredietbank i.v.m. schuldsanering.

Tenslotte wil ik nog iets zeggen over het draagvlak van het werk van Exodus.

In de eerste plaats het financieel draagvlak. Ons werk heeft zich ontwikkeld langs de weg van het particulier initiatief. Begonnen in een kleine kelder met een paar vrijwilligers, is het uitgegroeid tot een welzijnsinstelling met een samenhangend en concreet aanbod voor een duidelijke doelgroep. In totaal bedragen de kosten van onze projecten ca. 4,5 ton op jaarbasis. Gezien de omvang van het werk is dit uitermate beperkt, maar het kan door een sober en efficiënt beleid en door de grote betrokkenheid van beroepskrachten en de inzet van veel vrijwilligers.

Het geld wordt bijeengebracht door plaatselijke en regionale kerken, fondsen, particulieren, bedrijven en een subsidie van de Gemeente Den Haag.

Het feit dat Exodus een grotendeels particuliere financieringsstructuur heeft, maakt het werk in toenemende

mate kwetsbaar. Ieder jaar weer moet een aanzienlijk deel van
oze begroting incidenteel worden gedekt. We hopen ~~dan ook~~ dat
ook de rijksoverheid ons werk naar de toekomst toe ~~financieel~~ *financieel*
mee wil ^{gaan} dragen, en er mogelijkheden zullen komen om ~~met ons~~
samen te werken en ~~ons daarmee op het punt van de financiering~~
~~tegenover te komen.~~

Ik sluit af met het maatschappelijk draagvlak.

Het gaat bij Exodus om maatschappelijk geïntegreerde
hulpverlening. Wezenlijk daarbij is dat professionele
hulpverlening geworteld is in een breed samenlevingsverband.
Werken aan maatschappelijk herstel vraagt enerzijds een
deskundige individuele begeleiding, maar vraagt ook een brede
betrokkenheid van de samenleving om dat maatschappelijk
herstel uit marginale posities concreet in mogelijkheden voor
een nieuw bestaan invulling te geven.

In die zin is ook de samenwerking met het NCW een verbreding
van dat draagvlak.

Voor veel mensen in de gevangenis en daarbuiten, bestaat hun
levensverwachting heel gewoon uit het leven in een goede
relatie, in een huis, en met een betaalde baan.

Het concreet beschikbaar komen van die mogelijkheden kan
stimulerend werken op het willen doorbreken van de vicieuze
cirkel, en op het werken van mensen aan hun eigen toekomst.
En daarom hopen we op een succesvolle samenwerking, met een
groeiende betrokkenheid van de leden van het NCW-West.

- Neen doe je het voor
- Begeleiding valt op stief
met een plek op de arbeidsmarkt
- in die zin is er een
mededelbare verantwoordelijkheid
voor het bedrijfsleven